

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-344/15

National Roads Authority
κατά
The Revenue Commissioners

(αίτηση των Appeal Commissioners
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή – Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας – Οδηγία 2006/112/EK – Άρθρο 13, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο – Δραστηριότητα διαχείρισης και λειτουργίας οδικών υποδομών αντί καταβολής διοδίων – Δραστηριότητες τις οποίες ασκεί οργανισμός δημοσίου δικαίου ως φορέας δημόσιας εξουσίας – Παρουσία ιδιωτικών φορέων – Σημαντικές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού – Ύπαρξη πραγματικού ή δυνητικού ανταγωνισμού»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα)
της 19ης Ιανουαρίου 2017

Εναρμόνιση των φορολογικών νομοθεσιών — Κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας — Υποκείμενοι στον φόρο — Οργανισμοί δημοσίου δικαίου — Δεν υπόκεινται στον φόρο για τις δραστηριότητες που ασκούν ως φορέας δημόσιας εξουσίας — Εξαιρέσεις — Υπόκεινται στον φόρο σε περίπτωση σημαντικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού — Περιεχόμενο — Δραστηριότητα διαχείρισης και λειτουργίας οδικών υποδομών αντί καταβολής διοδίων — Παρουσία ιδιωτικών φορέων — Αποκλείεται

(Οδηγία 2006/112 του Συμβουλίου, άρθρα 2 § 1, 9 και 13 § 1, εδ. 1 και 2)

Το άρθρο 13, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, ένας οργανισμός δημοσίου δικαίου που ασκεί δραστηριότητα συνιστάμενη στην παροχή πρόσβασης σε οδό αντί καταβολής διοδίων δεν πρέπει να θεωρηθεί ως ευρισκόμενος σε ανταγωνισμό με τους ιδιωτικούς φορείς που εισπράττουν διόδια σε άλλες οδούς με διόδια κατ' εφαρμογή συμφωνίας συναφθείσας με τον οικείο οργανισμό δημοσίου δικαίου δυνάμει εθνικών νομοθετικών διατάξεων.

Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής προβλέπει περιορισμό του κανόνα του άρθρου 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, της ίδιας οδηγίας περί μη υπαγωγής στον ΦΠΑ των οργανισμών δημοσίου δικαίου όσον αφορά τις δραστηριότητες ή τις πράξεις που πραγματοποιούν ως δημόσια εξουσία. Επομένως, η πρώτη αυτή διάταξη αποσκοπεί στην επαναφορά του γενικού κανόνα του άρθρου 2, παράγραφος 1, και του άρθρου 9 της ίδιας αυτής οδηγίας, κατά τον οποίο κάθε δραστηριότητα οικονομικής φύσης υπόκειται καταρχήν στον ΦΠΑ, οπότε δεν πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 4ης Ιουνίου 2009, SALIX Grundstücks-Vermietungsgesellschaft, C-102/08, EU:C:2009:345, σκέψεις 67 έως 68). Εντούτοις, τούτο δεν μπορεί να σημαίνει ότι το άρθρο 13, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της

οδηγίας ΦΠΑ πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο ώστε να αναιρεί την πρακτική αποτελεσματικότητα της παρέκκλισης από την υπαγωγή στον ΦΠΑ που εισάγει το άρθρο 13, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο της οδηγίας αυτής προς όφελος των οργανισμών δημοσίου δικαίου οι οποίοι ενεργούν ως δημόσια εξουσία (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 20ής Νοεμβρίου 2003, *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, σκέψεις 61 έως 62, καθώς και της 25ης Μαρτίου 2010, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C-79/09, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2010:171, σκέψη 49).

Όπως προκύπτει από το γράμμα του άρθρου 13, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας ΦΠΑ και από τη νομολογία σχετικά με τη διάταξη αυτή, η εφαρμογή της προϋποθέτει, αφενός, ότι η επίμαχη δραστηριότητα ασκείται υπό συνθήκες ανταγωνισμού, πραγματικού ή δυνητικού, με την ασκούμενη από τους ιδιωτικούς φορείς και, αφετέρου, ότι η διαφορετική μεταχείριση των δύο αυτών δραστηριοτήτων από πλευράς ΦΠΑ μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές, υπό το πρίσμα των οικονομικών περιστάσεων, στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Εξ αυτού συνάγεται ότι το γεγονός και μόνον της παρουσίας ιδιωτικών φορέων σε μία αγορά, χωρίς συνεκτίμηση των πραγματικών στοιχείων, των αντικειμενικών ενδείξεων και της ανάλυσης της εν λόγω αγοράς, δεν είναι σε θέση να αποδείξει ούτε την ύπαρξη πραγματικού ή δυνητικού ανταγωνισμού ούτε την ύπαρξη σημαντικής στρέβλωσης του ανταγωνισμού.

(βλ. σκέψεις 36, 37, 43, 44, 51 και διατακ.)